

Δ'. Λεξικογραφικὸν Δελτίον.— Ἠρχισεν ἡ ἐκτύπωσις τοῦ 11^{ου} τόμου τοῦ Δελτίου τῶν ἐτῶν 1966 - 1967. Τοῦτου ἔχουν ἤδη ἐκτυπωθῆ πέντε τυπογραφικὰ φύλλα.

Ε'. Βιβλιοθήκη.— Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἐπλουτίσθη δι' ἑβδομήκοντα δύο (72) τόμων λεξικῶν, βιβλίων καὶ περιοδικῶν, προερχομένων εἴτε ἐξ ἀγορᾶς ἐκ τῆς διατεθείσης ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ Κέντρον πιστώσεως, εἴτε ἐκ δωρεᾶς τῶν συγγραφέων.

Ζ'. Χειρόγραφα.— Τὸ Κέντρον ἐπλουτίσθη διὰ 18 χειρογράφων γλωσσικῆς ὕλης προερχομένων ὡς ἀκολούθως: Ἐξ ἀποστολῶν τῶν συντακτῶν τοῦ Κέντρου 5, ἐκ δωρεᾶς τῆς Μπαγκείου Ἐπιτροπῆς 1, ἐκ δωρεᾶς τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς Ἑταιρείας 11 καὶ ἐκ δωρεᾶς τοῦ κ. Χρ. Βουνᾶ 1.

Ἄπαντα ταῦτα ἀνέρχονται εἰς 4.000 σελίδας.

Ζ'. Μεταβολαὶ εἰς τὸ προσωπικόν.— Κατόπιν προτάσεως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ καὶ ἐγκρίσεως τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας διορίσθη καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κέντρου ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ὁ παρ' αὐτῷ ὑπηρετῶν συντάκτης κ. Δικαῖος Βαγιακάκος.

Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ἐπανελθὼν ἐκ Παρισίων ὁ ἐκεῖ ἐπὶ διετίαν εὐρισκόμενος δι' εὐρυτέρας γλωσσολογικὰς σπουδὰς συντάκτης κ. Νικ. Κοντοσόπουλος.

Η'.— Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐν τῷ Λεξικῷ συντελουμένης ἐργασίας θὰ ἦτο ἀσφαλῶς μεγαλυτέρα, ἐὰν καθίστατο δυνατὴ ἡ πλήρωσις τῶν ἐξ κενῶν θέσεων διὰ φιλόλογων ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν νεοελληνικὴν διαλεκτολογίαν καὶ καταγομένων ἐκ διαλεκτικῶν περιοχῶν, κυρίως ἐκ Πόντου, Τσακονιάς, Β. Ἑλλάδος, Κύπρου, Δωδεκανήσου, Μάνης, Κρήτης.

Ἀναγκαία καθίσταται πρὸς τούτοις ἡ τοποθέτησις ἐν τῷ Κέντρῳ δύο τοῦλάχιστον γραφέων δι' ἀποδελτίωσιν χειρογράφων καὶ κειμένων, καθ' ὅσον ὑλικόν, ὑπάρχον ἤδη εἰς τὰ ἐν τῷ Κέντρῳ ἀποκείμενα 90 χειρόγραφα, δὲν χρησιμοποιεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων τοῦ ὑπὸ ἐκτύπωσιν τόμου, διότι τὰ ἐν λόγῳ χειρόγραφα δὲν ἔχουν ἀποδελτιωθῆ. Σημειωτέον ὅτι τὸ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχον ὑλικὸν ἀνέρχεται εἰς 500.000 δελτία.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12^ῃ Δεκεμβρίου 1967

Μετά τιμῆς καὶ σεβασμοῦ

Ὁ Διευθυντῆς

Δ. Βαγιακάκος

Β'.

Συνοπτικὴ ἔκθεσις

**τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἑρέυνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου - 30 Νοεμβρίου 1967.**

Τὸ Κέντρον Ἑρέυνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας εἰργάσθη κατὰ τὸ λήγον ἔτος μέχρι τέλους Νοεμβρίου διὰ τοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ὀλιγαρίθμου μονίμου καὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, ἐνισχυθέντος διὰ τῆς ἀποσπάσεως εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῆς 21 Μαρτίου μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου τοῦ διδασκάλου Δημ. Σέττα.

Τὸ ἐκτελεσθὲν ἔργον κατὰ τὸ ὥς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἔχει ὡς ἐξῆς :

Α'. Εἰσαγωγή λαογραφικῆς ὕλης.

α) Τὸ ἀρχεῖον ἀνεκδότου λαογραφικῆς ὕλης ἐπλουτίσθη διὰ 46 νέων χειρογράφων ἢ δακτυλογραφημένων συλλογῶν ἐκ σελίδων 4802. Ἐκ τῶν συλλογῶν τούτων 27 κατηρτίσθησαν ὑπὸ ἐκπαιδευτικῶν, ἰδίᾳ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, 8 ὑπ' ἄλλων συλλογέων, αἱ δ' ὑπόλοιποι 11 ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου κατὰ τὰς εἰδικάς, ὡς κατωτέρω, ἐρευνητικὰς ἀποστολὰς αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπαιθρον.

β) Εἰς τὸ τμήμα τῆς *δημώδους μουσικῆς* περιήλθον 811 νέαι ἡχογραφήσεις (623 γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου ἐν τῇ ὑπαίθρῳ, 19 ἐν τῷ Κέντρῳ καὶ 169 ἐκ προσφορᾶς τρίτων, φίλων τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ) μουσικῆς δημοδῶν ἁσμάτων καὶ λαϊκῶν χορῶν.

γ) Εἰς τὴν *Δισκοθήκην*, εἰς ἣν συμφώνως πρὸς διάταξιν τοῦ Νόμου 4545/1966 δέον νὰ κατατίθενται ὑπὸ τῶν παραγωγῶν δίσκων δημῶδους καὶ λαϊκῆς μουσικῆς δύο ἀντίτυπα, ἐπετεύχθη κατόπιν σχετικῶν ἐνεργειῶν πρὸς τοῦτο τῆς Ἀκαδημίας καὶ εἰδικῆς ἔτι ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργ. Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς ὑποχρέους, ἡ κατάθεσις 116 δίσκων, αὐξηθείσης οὕτω τῆς μουσικῆς ὕλης ταύτης εἰς δίσκους 855.

δ) Εἰς τὸ *Κινηματογραφικὸν τμήμα*, παρὰ τὰ διατιθέμενα εἰς αὐτὸ ἀνεπαρκῆ οἰκονομικὰ μέσα, ἀπετυπώθησαν ἐπὶ 730 μέτρων κινηματογραφικῆς ταινίας διὰ τοῦ συντ. Γεωργ. Αἰκατερινίδου 12 θέματα παραδοσιακῶν ἐκδηλώσεων τοῦ βίου τοῦ λαοῦ (λαϊκῆς λατρείας, τελευτῆς, λαϊκῆς ἀρχιτεκτονικῆς κ. ἄ.) ἐκ περιοχῶν τῶν νομῶν Σερρῶν, Λασιθίου Κρήτης καὶ ἐκ Ξηρομέρου Ἀχαρνᾶς.

ε) Εἰς τὴν *Μουσειακὴν συλλογὴν*, σπουδαιότατον τμήμα τοῦ Κέντρου, προσεκτήθησαν 99 νέα ἀντικείμενα τῆς λαϊκῆς τέχνης καὶ τοῦ βίου τοῦ λαοῦ.

Β'.— Εἰς τὸ συλλεκτικὸν ἔργον τοῦτο διὰ καταγραφῆς, ἡχογραφήσεως καὶ κινηματογραφήσεως κλπ. συνετέλεσαν ἀναλόγως ἐκ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου, ἐκτελέσαντες σχετικὰς ἐρεῦνας, κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἀκαδημίας, οἱ συντάκται : 1) Κωνστ. Ρωμαῖος εἰς Ἄρναν τοῦ νομοῦ Λακωνίας. 2) Στέφ. Ἡμελλος εἰς νῆσον Σέριφρον. 3) Ἄννα Παπαμιχαήλ εἰς ἐπαρχίαν Τρικάλων. 4) Γ. Αἰκατερινίδης εἰς Ξηρόμερον, εἰς συνοικισμοὺς τοῦ νομοῦ Σερρῶν καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας Μεραμβέλλου καὶ Σητείας Κρήτης. 5) Στ. Καρακάσης εἰς Κεφαλληνίαν. 6) Ἀγγ. Δευτεραῖος εἰς χωρία βορείως τῆς Κοζάνης, πρὸς δὲ καὶ ὁ ἀπεσπασμένος εἰς τὸ Κέντρον δημ./λος Δημ. Σέττας, δαπάναις τῆς Ἑταιρείας Εὐβοϊκῶν Σπουδῶν, εἰς Βόρ. Εὐβοίαν.

Γ'. Ἐκτελεσθεῖσα ἐργασία.

α) Ἡ βασικὴ ἐργασία τῆς ἀποδελτιώσεως λαογραφικῆς ὕλης καὶ τῆς ταξινομήσεως εἶτα αὐτῆς κατόπιν ἐπεξεργασίας εἰς τὰ οἰκεία ἀρχεῖα ἐξετελέσθη, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος, διὰ τῶν γραφῶν, ἀποδελτιωσάντων ἐξ 62 χειρογράφων συλλογῶν ποικίλην λαογραφικὴν ὕλην ἐπὶ 13.074 δελτίων, ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον μέρος, δηλ. τῆς ἀρχειακῆς κατατάξεως, διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ. Ἀρχειακῆς ταξινομήσεως ἐργασία ἐγένετο ἐπίσης καὶ εἰς τὸ τμήμα τῆς δημῶδους μουσικῆς, πρὸς δὲ καὶ καταγραφή ἐκ ταινιῶν μαγνητοφώνου τῆς μουσικῆς 36 δημοδῶν ἁσμάτων.

β) Παραλλήλως πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν ἡσχολήθη ἀναλόγως: α) εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ὕλης διὰ τὸν πρὸς ἔκδοσιν Β' τόμον Δημοτικῶν τραγουδιῶν, μελετηθέντων πρὸς τοῦτο 183 ᾠμάτων. β) εἰς τὴν παρασκευὴν μουσικῆς πρὸς ἀποτύπωσιν αὐτῆς ἐπὶ 5 δίσκων, οἱ ὅποιοι θὰ διατίθενται μετὰ τοῦ ἐκτυπωθέντος ἤδη τόμου δημῳδους μουσικῆς. γ) εἰς ἀποπεράτωσιν τῆς συντάξεως καὶ ἐκτυπώσεως τῆς Λαογραφικῆς βιβλιογραφίας τῶν ἐτῶν 1964/1965.

Δ'. Δημοσιεύματα.—'Εγένετο ἔναρξις τῆς ἐκτυπώσεως τῶν τόμων ΙΗ'/ΙΘ' (1965 - 1966) τῆς 'Επετηρίδος τοῦ 'Ιδρύματος, εἰς τὸν ὅποιον περιλαμβάνονται μελέται τοῦ προσωπικοῦ, πρὸς δὲ καὶ ἡ Λαογραφικὴ βιβλιογραφία τῶν ἐτῶν 1964/65.

Ε'.—Εἰς τὴν εἰδικὴν Λ α ο γ ρ α φ ι κ ῆ ν Β ι β λ ι ο θ ῆ κ ῆ ν τοῦ Κέντρου περιήλθον 185 τόμοι καὶ φυλλάδια βιβλίων καὶ περιοδικῶν (ἀρ. 4330 - 4515) ἐξ ἀγορᾶς, ἀνταλλαγῆς πρὸς τὴν 'Επετηρίδα καὶ δωρεῶν.

Ζ'. Συνέδρια.—'Η συμμετοχὴ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου κατὰ τὸ ἔτος 1967 εἰς διεθνῇ συνέδρια ὑπῆρξε λίαν περιορισμένη. Τοῦτο ἀντεπροσωπεύθη μόνον διὰ τοῦ Διευθυντοῦ - Καθηγητοῦ Γ. Κ. Σπυριδάκη: α) διὰ δαπάνης τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν καὶ τῆς ἐν Βελιγραδίῳ 'Οργανωτικῆς 'Επιτροπῆς εἰς Βαλκανικὴν ἐνταῦθα σύσκεψιν ἀπὸ τῆς 18 - 23 Μαρτίου πρὸς ἐξέτασιν τοῦ θέματος τῆς ἐπὶ κοινου προγράμματος κινήματογραφίσεως ἐκδηλώσεων τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὰς χώρας τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. β) διὰ δαπάνης τῆς 'Ακαδημίας καὶ τῆς 'Οργανωτικῆς 'Επιτροπῆς εἰς εὐρωπαϊκὴν σύσκεψιν εἰς Freiburg im Br. ἀπὸ 13 - 18 Νοεμβρίου πρὸς συζήτησιν τοῦ θέματος τῆς ἐρεῦνης καὶ ἐκδόσεως τῶν πηγῶν περὶ δημῳδους ποιήσεως καὶ μουσικῆς ἐκ τῆς περιόδου πρὸ τοῦ 15^{ου} αἰῶνος.

Ζ'.—'Υπὸ τοῦ Κέντρου τῆς 'Ελληνικῆς Λαογραφίας, εὐρύτατα γνωστοῦ ὡς εἰδικοῦ ἐπιστημονικοῦ 'Ιδρύματος εἰς τὴν Εὐρώπην ἰδίᾳ καὶ τὴν 'Αμερικὴν, παρεσχέθησαν ἔτι ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἀλληλογραφίας ἐπιστημονικαὶ πληροφορίαι πλὴν τῶν ἡμεδαπῶν καὶ εἰς ἀλλοδαποὺς ἐπιστήμονας καὶ εἰδικὰ ἰνστιτούτα. Πρὸς τοῦτοις εἰργάσθησαν κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα, κυρίως τοὺς θερινοὺς μῆνας, εἰς τὸ Κέντρον πρὸς μελέτην θεμάτων λαογραφικῶν, ἐθνολογικῶν κοινωνιολογικῶν, ἀρχαιογνωστικῶν κ. ἄ. ἀρχετοί, ἰδίᾳ βορειοαμερικανοί, ἐπιστήμονες.

'Εν 'Αθήναις τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1967

'Ο Διευθυντῆς
Γ. Κ. Σπυριδάκης

Γ'.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτικὸν σημεῖωμα περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ ἔτος 1967

'Εν ἀρχῇ τοῦ ἔτους ἐπραγματοποιήθη ἡ μεταφορὰ τῶν γραφείων τοῦ Κέντρου ἐκ τῶν ὑπογείων τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας, ὅπου τοῦτο ἐστεγάζετο ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς του, εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Αναγνωστοπούλου 14 νέον κτίριον (τὸ Μέγαρον Γ. Οἰκονό-